

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2015, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäiteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero:	11-1133-5	Versio:	12.00
Tarkistettu:	14/04/2015	Edellinen päiväys:	27/05/2014
Kuljetustietojen versio:	2.00 (10/08/2015)		

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

KOHTA 1. AINEEN/SEOKSEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

SCOTCH® LUJA YLEISLIIMA 3004

Tuotekoodi

FS-9100-2235-9

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt

Yleisliima. Pakkauskoko: 10 ml.

Käyttökohde: Kuluttajakäyttö.

Toimialaluokitus (TOL): 47 - Vähittäiskauppa.

Käyttötarkoituskoodi (KT): 2 - Liima- ja sideaineet.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys: Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5

Puhelin/Fax: Puhelin: (09) 525 21, Telefax: (09) 512 2944

Sähköposti: www.3M.fi/yhteydenotto

Kotisivu: www.3M.fi

1.4 Häät puhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihde)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-asetus (EY) 1272/2008

LUOKITUS:

Syttyvä neste, vaarakategoria 2; H225.

Silmää ärsyttävä, vaarakategoria 2; H319.

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen, vaarakategoria 3; H336.

Kohta 16 sisältää H-lausekkeet aukikirjoitettuna

Ainedirektiivi (67/548/ETY)/Seosdirektiivi (1999/45/EY)**LUOKITUS:**

Helposti syttyvä (F); R11.

Ärsyttävä (Xi); R36.

R66

R67

Kohta 16 sisältää R-lausekkeet aukikirjoitettuna.

2.2 Merkinnät**CLP-asetus (EY) 1272/2008****Huomiosana**

VAARA.

Symbolit:

GHS02 (Liekki)|GHS07 (Huutomerkki)|

GHS-varoitukset

Aineosa
Metyylietyyliketoni

CAS-nro
78-93-3

p-%
59,5 - 70,5

Vaaralausekkeet:

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.
H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Turvalausekkeet**Yleistä:**

P101 Jos tarvitaan lääkinnällistä apua, näytä pakkaus tai varoitusetiketti.
P102 Säilytä lasten ulottumattomissa.

Ennaltaehkäisy:

P210A Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta sekä muista sytytyslähteistä. -
Tupakointi kielletty.
P261A Vältä höyryn hengittämistä.
P271 Käytä ainoastaan ulkona tai tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto.

Pelastustoimenpiteet:

P305 + P351 + P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan.
Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
P370 + P378G Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen syttyville nesteille sopivaa sammutusainetta,
kuten jauhetta tai hiilidioksidia.

Jätteiden käsittely:

P501 Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

Vaara- ja turvalausekkeet, kun sisällön määrä on enintään 125 ml:**Vaaralausekkeet (<=125 ml)**

H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Turvalausekkeet (<=125 ml)**Yleistä:**P101 Jos tarvitaan lääkinnällistä apua, näytä pakkaus tai varoitusetiketti.
P102 Säilytä lasten ulottumattomissa.**Ennaltaehkäisy:**P261A Vältä höyryn hengittämistä.
P271 Käytä ainoastaan ulkona tai tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto.**Jätteiden käsittely:**

P501 Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

Täydentävät tiedot merkinnöissä**Täydentävät vaaralausekkeet**EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
EUH208 Sisältää epoksihartsia, bisfenoli-A-epikloorihydriiniä, reaktiotuote, mp.<700.
Voi aiheuttaa allergisen reaktion.8% seoksesta koostuu aineosista, joiden myrkyllisyyttä suun kautta ei tunneta.
Sisältää 8% aineosia, joiden vaaroja vesiympäristölle ei tunneta.**2.3 Muut vaarat**

Ei tunneta.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2 Seokset**

Aineosa	CAS-nro	EY-nro	p-%	Luokitus
Metyylietyyliketoni	78-93-3	EINECS 201-159-0	59,5 - 70,5	F:R11; Xi:R36; R66; R67 (EU) Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336; EUH066 (CLP)
Vinyylidikloridivinyylisetaattimaleiinihappopolymeeri	9005-09-8	-	25 - 35	-
Poluyretaanihartsia	-	-	5 - 10	-
Epoksihartsia, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	25068-38-6	NLP 500-033-5	< 1,0	Xi:R36-38; N:R51/53; R43 (EU) Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319; Skin Sens. 1, H317; Aquatic Chronic 2, H411 (CLP)
Vesi	7732-18-5	EINECS 231-791-2	0 - 1	-
Vinyylisetaatti	108-05-4	EINECS 203-545-4	< 1,0	Carc.Cat..3:R40; F:R11; Xn:R20; Xi:R37 - Nota D (EU) R52 (Itseluokiteltu)

				Flam. Liq. 2, H225; Acute Tox. 4, H332; Carc. Cat..2, H351; STOT SE 3, H335 - Nota D (CLP) Aquatic Chronic 3, H412 (Itseluokiteltu)
--	--	--	--	---

Kohta 16 sisältää R- ja H-lausekkeet aukikirjoitettuina.

Kohta 15 sisältää tietoja aineosiin liittyvistä turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännöksistä.

Kohta 8 sisältää aineosien työperäisen altistumisen raja-arvoja ja kohta 12 sisältää tietoa aineosien PBT- tai vPvB-arvioinneista.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Hengitys

Siirrä altistunut raittiiseen ilmaan. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

Ihokosketus

Huuhto välittömästi kosketuskohta saippualla ja vedellä. Riisu ja pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Silmäkosketus

Huuhto silmiä välittömästi runsaalla vedellä. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. Hakeudu lääkäriin.

Nieleminen

Huuhto suu. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei sovelleta.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1 Sammutusaineet

Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen syttyville nesteille ja kiinteille aineille sopivaa sammutusainetta, kuten jauhetta tai hiilidioksidia.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Suljetut, tullelle alttiit pakkaukset saattavat räjähtää.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Vesi ei ole tehokas sammutusaine. Vedellä voidaan jäähdyttää kuumentuneita pakkauksia ja estää niiden räjähdysmäinen hajoaminen.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Evakuoiva alue. Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. - Tupakointi kielletty. Käytä ainoastaan kipinöimättömiä työkaluja. Alue tuuletettava. Suuret vuodot tai vuodot suljetuissa paikoissa edellyttävät riittävää ilmanvaihtoa. Käytettävä koneellista ilmanvaihtoa höyryjen poistamiseen. Varoitus! Ilmanvaihtolaitteen moottori saattaa olla

kipinänlähde ja aiheuttaa tulipalon tai räjähdysten. Huomioi tiedotteen kohdat liittyen fysikaalisiin- ja terveysvaaroihin, hengityksen suojaukseen, ilmanvaihtoon sekä henkilönsuojaimiin.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat toimet

Vältettävä päästämistä ympäristöön. Suuremmat vuodot: Estettävä pääsy viemäriin ja vesistöihin.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Nestemäinen päästö/vuoto. Peitä saastunut alue sammutusvaahdolla. Suositeltava sammutusvaahdo on tyyppiä AFFF. Imeytetään vuoto sopivaan epäorgaaniseen absorbenttiin, kuten bentoniittiin, vermikuliittiin tai muuhun vastaavaan materiaaliin. Sekoitetaan, kunnes absorbentti näyttää kuivalta. Huom! Imeytysmateriaali ei poista seoksen fysikaalisia-, terveys- tai ympäristövaaroja. Kerätään vuoto talteen käyttäen kipinöimättömiä työkaluja. Kootaan vuoto metalliseen, kuljetukseen soveltuvaan, UN-tyyppihyväksytyyn pakkaukseen. Puhdistetaan jäännökset sopivalla liuottimella. Tuuleta alue. Huomioi myös liuottimen käyttöturvallisuustiedote. Säiliö suljettava tiiviisti. Hävitetään talteen kerätty materiaali ohjeiden mukaisesti mahdollisimman pian.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso lisätietoja kohdista 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Säilytä lasten ulottumattomissa. Lue varoitukset huolellisesti ennen käsittelyä. Älä käytä tiloissa, joissa ei ole riittävää ilmanvaihtoa. Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. - Tupakointi kielletty. Käytä ainoastaan kipinöimättömiä työkaluja. Estä staattisen sähkön aiheuttama kipinöinti. Vältä höyryn hengittämistä. Varo kemikaalin joutumista silmiin, iholle tai vaatteisiin. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Pese altistuneet kohdat/peseydy huolellisesti käytön jälkeen. Saastuneita työvaatteita ei saa viedä työpaikalta. Pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä. Vältä kosketusta hapettavien aineiden (esim. kloori, kromihappo jne.). Käytä maadoitettuja suojajalkineita. Käytä vaadittuja henkilönsuojaimia. Höyryjen leimahtamisen estämiseksi, käytettävä räjähdysturvallisia ilmanvaihtolaitteita ja noudatettava erityistä varovaisuutta. Säiliö ja vastaanottavat laitteet on maadoitettava/yhdistettävä, jos staattisen sähkön muodostuminen on mahdollista siirron/käsittelyn aikana.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä viileässä. Säilytä tiiviisti suljettuna. Suojattava lämmöltä. Säilytettävä erillään hapoista. Säilytettävä erillään hapettavista aineista.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Lue kohdan 7.1 (Käsittely) ja 7.2 (Varastointi) suositukset. Lue kohdan 8 (altistumisen ehkäiseminen & henkilönsuojaimet) suositukset.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Altistumisen raja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitettut aineosat, joille on voimassa oleva työhygieeninen raja-arvo, on ilmoitettu alla olevassa taulukossa.

Aineosa	CAS-nro	Luettelo	Raja-arvo	Huomautus
Vinyylisetaatti	108-05-4	HTP-arvot	HTP(8h):18 mg/m ³ (5 ppm); HTP(15min):35 mg/m ³ (10 ppm)	
Metyylietyyliketoni	78-93-3	HTP-arvot	HTP(15min):300 mg/m ³ (100 ppm).	(Iho)

HTP-arvot : Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet (HTP 2014).

HTP(8h): Keskipitoisuus 8 h:n altistusajalle.

HTP(15min): Keskipitoisuus 15 min:n altistusajalle.

Kattoarvo: Hetkellisen pitoisuuden HTP-arvo.

Biologiset viiteraja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetuille aineosille ei ole voimassa olevia biologisia viiteraja-arvoja.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet

Työ- ja käsittelykohteissa oltava riittävä yleisilmanvaihto ja/tai soveltuva kohdepoisto, jotta voimassa olevat työhygieniset raja-arvot höyrylle/sumulle/udulle/huurulle/pölylle eivät ylity. Mikäli ilmanvaihto ei ole riittävä edellä mainituilla teknisillä toimenpiteillä, on käytettävä sopivaa, EN-standardien mukaista, hyväksyttyä, CE-merkittyä hengityksensuojainta. Käytä räjähdysturvallisia ilmanvaihtolaitteita.

8.2.2 Henkilönsuojaimet

Silmien- tai kasvojen suojaus

Riskinarviointiin ja mahdolliseen silmäkosketukseen perustuen valittava sopiva, soveltuvien EN-standardien mukaisesti hyväksytty, CE-merkitty silmien- tai kasvonsuojain. Suositeltava silmien- tai kasvonsuojain: Suojalasit, joissa epäsuora tuuletus.

Ihon- tai käsiensuojaus

Riskinarviointiin ja mahdolliseen ihokosketukseen perustuen valittava sopivat, soveltuvien EN-standardien mukaisesti hyväksytyt, CE-merkityt suojakäsineet ja/tai suojavaatetus. Suojainmateriaalien soveltuvuus aiottuun käyttötarkoitukseen on varmistettava tarvittaessa suojaintoimittajalta ennen käyttöönottoa. Huom! Nitrilikumisia suojakäsineitä voidaan käyttää tarvittaessa polymeerilaminaattikäsineiden päällä sormituntuman parantamiseksi. Suositeltavat suojakäsineet:

Aineosa	Paksuus (mm)	Läpäisy aika
Polymeerilaminaatti (PE/EVOH)	Tietoa ei saatavilla.	Tietoa ei saatavilla.

Jos tuotetta käytetään siten, että altistuminen on mahdollista (esim. ruiskutus, roiskumisvaara), niin sopivan suojavaatetuksen käyttö voi olla tarpeellista. Riskinarviointiin ja mahdolliseen ihokosketukseen perustuen valittava sopiva, soveltuvien EN-standardien mukaisesti hyväksytty, CE-merkitty suojavaatetus. Suositeltava suojavaatetus: Suojaesiliina - Polymeerilaminaatti;

Hengityksensuojaus

Hengityksensuojaintarpeen selvittämiseksi voidaan tarvita altistumisen arviointia. Mikäli arvioinnin perusteella edellytetään hengityksensuojaimen käyttöä, suositeltava(t) suojaintyyppi/tyypit altistumisen vähentämiseksi hengitysteitse on/ovat: Suodattava suojain, puoli- tai kokonaamari, suodatintyyppi AP2/AP3 (orgaaniset kaasut/höyryt/hiukkaset).

Varmista tarvittaessa hengityksensuojaimen soveltuvuus aiottuun käyttökohteeseen suojaintoimittajalta.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Fysikaalinen olomuoto	Neste.
Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)	Kirka, väritön siirappi. Ketonin haju.
Hajukynnys	Tietoa ei saatavilla.
pH	Tietoa ei saatavilla.
Kiehumispiste/kiehumisalue	80 °C
Sulamispiste	Tietoa ei saatavilla.
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei sovelleta.
Räjähdysominaisuudet	Ei luokitusta.
Hapettavat ominaisuudet	Ei luokitusta.
Leimahduspiste	-6 °C [Menetelmä: Closed Cup]
Itsesyttymislämpötila	Tietoa ei saatavilla.
Alempi syttyvyys- tai räjähdysraja	Tietoa ei saatavilla.
Ylempi syttyvyys- tai räjähdysraja	Tietoa ei saatavilla.

Suhteellinen tiheys	0,936
Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus)	Tietoa ei saatavilla.
Jakautumiskerroin (K o/w)	Tietoa ei saatavilla.
Haihtumisnopeus	Tietoa ei saatavilla.
Höyryntiheys	2,5 [Ref.Std:Ilma=1]
Hajoamislämpötila	Tietoa ei saatavilla.

9.2 Muut tiedot

Haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC)	Tietoa ei saatavilla.
Haihtuvat aineosat	n. 63 %
Haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC-US määr.)	Tietoa ei saatavilla.

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Normaaleissa käyttöolosuhteissa aine/seos/materiaali on stabiili (ei reaktiivinen).

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallista polymerisaatiota ei ole odotettavissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Ei tunneta.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Ei tunneta.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

<u>Aine</u>	<u>Olosuhteet</u>
Aldehydit.	Ei määritetty.
Hiilivedyt.	Ei määritetty.
Hiilimonoksidi (CO).	Ei määritetty.
Hiilidioksidi (CO ₂).	Ei määritetty.
Kloorivety	Ei määritetty.
Vetycyanidi (HCN).	Ei määritetty.
Ketonit.	Ei määritetty.
Typen oksidit.	Ei määritetty.
Myrkylliset höyryt, kaasut, hiukkaset.	Ei määritetty.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Kohdassa 11 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 11 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Altistumisen vaikutukset

Testauksen ja/tai aineosatietojen perusteella tämä aine/seos voi aiheuttaa seuraavia terveysvaikutuksia:

Hengitys

Hengitystieärsytys: Oireita voivat olla yskä, aivastelu, päänsärky, käheys sekä nenä- ja nielukipu. Saattaa aiheuttaa lisäksi seuraavia terveysvaikutuksia (ks. kohta muut terveysvaikutukset).

Ihokosketus

Merkittävää ihoärsytystä ei ole odotettavissa.

Allergiset iho-reaktiot: Oireita voivat olla ihon punoitus, kirvely, rakkulointi ja kutina.

Silmäkosketus

Voimakas silmä-ärsytys: Oireita voivat olla silmien voimakas punoitus, kirvely, kipu, kyynelvuoto, sarveiskalvon samentumat sekä näköhäiriöt.

Nieleminen

Voi olla haitallista nieltynä.

Ruoansulatuselimistön ärsytys: Oireita voivat olla alavatsakivut, vatsanväänneet, pahoinvointi, oksentelu ja ripuli. Saattaa aiheuttaa lisäksi seuraavia terveysvaikutuksia (ks. kohta muut terveysvaikutukset).

Muut terveysvaikutukset:

Äkillinen altistus voi aiheuttaa seuraavia vaikutuksia kohde-eliimiin:

Keskushermosto: Oireita voivat olla päänsärky, huimaus, uneliaisuus, koordinaatiokyvyn heikkeneminen, pahoinvointi, hidastunut reaktioaika, epäselvä puhe sekä tajuttomuus.

Syöpävaarallisuus:

Sisältää mahdollisesti syöpävaarallista aineosaa/aineosia.

Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa/aineosia ei ole mainittu alla olevassa taulukossa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Välitön myrkyllisyys

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
TUOTE	Nieleminen		Tietoa ei saatavilla; ATE (lask.) 2 000 - 5 000 mg/kg
Metyylietyyliketoni	Ihon kautta	Kani	LD50 > 8 050 mg/kg
Metyylietyyliketoni	Hengitysteitse (höyry) (4 h)	Rotta	LC50 34,5 mg/l
Metyylietyyliketoni	Nieleminen	Rotta	LD50 2 737 mg/kg
Vinyyliloridivinyyliasetatimaleiinihappopolymeeri	Ihon kautta	Kani	LD50 > 8 000 mg/kg
Vinyyliloridivinyyliasetatimaleiinihappopolymeeri	Nieleminen	Rotta	LD50 > 8 000 mg/kg
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Ihon kautta	Rotta	LD50 > 1 600 mg/kg
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Nieleminen	Rotta	LD50 > 1 000 mg/kg
Vinyyliasetatti	Ihon kautta	Kani	LD50 2 320 mg/kg
Vinyyliasetatti	Hengitysteitse (höyry) (4 h)	Rotta	LC50 11,3 mg/l
Vinyyliasetatti	Nieleminen	Rotta	LD50 2 920 mg/kg

ATE=Välittömän myrkyllisyyden estimaatti.

Ihosyövyttävyyksihoärsytys

Aine	Laji	Arvo
Metyylietyyliketoni	Kani	Lievästi ärsyttävä.
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Kani	Lievästi ärsyttävä.
Vinyyliasetatti	Kani	Lievästi ärsyttävä.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

SCOTCH® LUJA YLEISLIIMA 3004

Aine	Laji	Arvo
Metyylietyyliketoni	Kani	Voimakkaasti ärsyttävä.
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Kani	Kohtalaisesti ärsyttävä.
Vinyylisetaatti	Kani	Lievästi ärsyttävä.

Ihon herkistyminen

Aine	Laji	Arvo
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Ihminen/eläin	Herkistävä.
Vinyylisetaatti	Marsu	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.

Hengitysteiden herkistyminen

Aine	Laji	Arvo
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Ihminen	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Aine	Altistustie	Arvo
Metyylietyyliketoni	In vitro	Ei ole mutageeni.
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	In vivo	Ei ole mutageeni.
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Vinyylisetaatti	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Vinyylisetaatti	In vivo	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
Metyylietyyliketoni	Hengitys	Ihminen	Ei ole karsinogeeni.
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Ihon kautta	Hiiri	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Vinyylisetaatti	Nieleminen	Useita eläinlajeja	Syöpää aiheuttava.
Vinyylisetaatti	Hengitys	Rotta	Syöpää aiheuttava.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**Lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaaralliset vaikutukset**

Aine	Altistustie	Arvo	Laji	Tulos	Altistus aika
Metyylietyyliketoni	Hengitys	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (naaras).	Rotta	NOAEL: 14,7 mg/l	90 pv
Metyylietyyliketoni	Hengitys	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (uros).	Rotta	NOAEL: 14,7 mg/l	90 pv
Metyylietyyliketoni	Hengitys	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	LOAEL: 8,8 mg/l	tiineysaika
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (naaras).	Rotta	NOAEL: 750 mg/kg/day	2 Sukupolvi
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (uros).	Rotta	NOAEL: 750 mg/kg/day	2 Sukupolvi
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Ihon kautta	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen.	Kani	NOAEL: 300 mg/kg/day	Elinten kehitysvaihe
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen.	Rotta	NOAEL: 750 mg/kg/day	2 Sukupolvi
Vinyylisetaatti	Hengitys	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (naaras).	Hiiri	NOAEL: 3,5 mg/l	3 kk
Vinyylisetaatti	Hengitys	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (uros).	Hiiri	NOAEL: 3,5 mg/l	3 kk
Vinyylisetaatti	Nieleminen	Saatavilla oleva eläinkokeisiin perustuva tieto (naaras) on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 140 mg/kg/day	2 Sukupolvi
Vinyylisetaatti	Nieleminen	Saatavilla oleva eläinkokeisiin	Rotta	NOAEL: 140	2 Sukupolvi

SCOTCH® LUJA YLEISLIIMA 3004

		perustuva tieto (uros) on riittämätön luokitusta varten.		mg/kg/day	
Vinyylisetaatti	Nieleminen	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 700 mg/kg/day	2 Sukupolvi
Vinyylisetaatti	Hengitys	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 0,7 mg/l	Elinten kehitysvaihe

Kohde-elimet
Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Aine	Altistustie	Kohde-elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Metyylietyyliketoni	Hengitys	Keskushermosto	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.	Virallinen luokitus	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	
Metyylietyyliketoni	Hengitys	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	
Metyylietyyliketoni	Nieleminen	Maksa	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	Ei sovelleta.
Metyylietyyliketoni	Nieleminen	Munuaiset ja/tai virtsatiet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	LOAEL: 1 080 mg/kg	Ei sovelleta.
Vinyylisetaatti	Hengitys	Hengityselimet	Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.	Ihminen /eläin	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	
Vinyylisetaatti	Hengitys	Keskushermosto	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.		NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Aine	Altistustie	Kohde-elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Metyylietyyliketoni	Ihon kautta	Hermosto	Kaikki tiedot negatiivisia.	Marsu	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	31 vko
Metyylietyyliketoni	Hengitys	Maksa Munuaiset ja/tai virtsatiet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 14,7 mg/l	90 pv
Metyylietyyliketoni	Hengitys	Sydän Hormonijärjestelmä Luut, hampaat, kynnet ja/tai hiukset Verenkiertojärjestelmä Immuunijärjestelmä Lihakset	Kaikki tiedot negatiivisia.	Rotta	NOAEL: 14,7 mg/l	90 pv
Metyylietyyliketoni	Nieleminen	Maksa	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	7 pv
Metyylietyyliketoni	Nieleminen	Hermosto	Kaikki tiedot negatiivisia.	Rotta	NOAEL: 173 mg/kg/day	90 pv
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Ihon kautta	Maksa	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 1 000 mg/kg/day	2 v
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Ihon kautta	Hermosto	Kaikki tiedot negatiivisia.	Rotta	NOAEL: 1 000 mg/kg/day	13 vko
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	Nieleminen	Kuulo Sydän Hormonijärjestelmä Verenkiertojärjestelmä Maksa Silmät Munuaiset ja/tai virtsatiet	Kaikki tiedot negatiivisia.	Rotta	NOAEL: 1 000 mg/kg/day	28 pv

SCOTCH® LUJA YLEISLIIMA 3004

Vinyylisetaatti	Hengitys	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Useita eläinlajeja	NOAEL: 0,2 mg/l	104 vko
Vinyylisetaatti	Hengitys	Sydän Verenkiertojärjestelmä Maksa Munuaiset ja/tai virtsatie	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 2,1 mg/l	104 vko
Vinyylisetaatti	Hengitys	Hormonijärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 0,07 mg/l	120 pv
Vinyylisetaatti	Hengitys	Immuunijärjestelmä	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Useita eläinlajeja	NOAEL: 3,5 mg/l	3 kk
Vinyylisetaatti	Hengitys	Hermosto	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Useita eläinlajeja	NOAEL: 2,1 mg/l	104 vko
Vinyylisetaatti	Nieleminen	Maksa	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	LOAEL: 684 mg/kg/day	3 kk
Vinyylisetaatti	Nieleminen	Verenkiertojärjestelmä Hermosto Munuaiset ja/tai virtsatie	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 235 mg/kg/day	104 vko
Vinyylisetaatti	Nieleminen	Immuunijärjestelmä Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Hiiri	NOAEL: 950 mg/kg/day	3 kk
Vinyylisetaatti	Nieleminen	Sydän	Kaikki tiedot negatiivisia.	Rotta	NOAEL: 235 mg/kg/day	104 vko

Aspiraatiovaara

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Lisätietoja seoksen/aineosien myrkyllisyydestä saatavilla pyynnöstä valmistajalta/toimittajalta.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Kohdassa 12 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 12 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

12.1 Myrkyllisyys

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

Aineosa	CAS-nro	Eliölaji	Tyyppi	Altistuminen	Testi	Tulos
Vinyylidikloridivinyylisetaattimaleiinihappopolymeeri	9005-09-8		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Epoksihartsibisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	25068-38-6	Ricefish	Laboratorio	96 h	LC50	1,41 mg/l
Epoksihartsibisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote,	25068-38-6	Water flea	Laboratorio	21 pv	NOEC	0,3 mg/l

SCOTCH® LUJA YLEISLIIMA 3004

mp.<700						
Vinyliasettaati	108-05-4	Water flea	Kokeellinen	48 h	EC50	9,2 mg/l
Vinyliasettaati	108-05-4	Ricefish	Kokeellinen	96 h	LC50	2,4 mg/l
Vinyliasettaati	108-05-4	Green algae	Kokeellinen	72 h	EC50	8,9 mg/l
Vinyliasettaati	108-05-4	Green algae	Kokeellinen	72 h	NOEC	0,2 mg/l
Vinyliasettaati	108-05-4	Water flea	Kokeellinen	21 pv	NOEC	0,32 mg/l
Metyylietyyliketoni	78-93-3	Ricefish	Laboratorio	96 h	LC50	>100 mg/l
Metyylietyyliketoni	78-93-3	Green algae	Laboratorio	72 h	NOEC	93 mg/l
Metyylietyyliketoni	78-93-3	Water flea	Laboratorio	21 pv	NOEC	100 mg/l

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
Metyylietyyliketoni	78-93-3	Lask. Fotolyysi		Valokemiallinen puoliintumisaika (ilmassa)	2.8 pv (t 1/2)	Muut menetelmät
Vinyliasettaati	108-05-4	Kokeellinen Fotolyysi		Valokemiallinen puoliintumisaika (ilmassa)	1.28 pv (t 1/2)	Muut menetelmät
Vinylikloridivinyliasettaati maleiinihappopolymeri	9005-09-8	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	25068-38-6	Laboratorio Hydrolyysi		Hydrolyyttinen puoliintumisaika	<2 pv (t 1/2)	Muut menetelmät
Vinyliasettaati	108-05-4	Kokeellinen Hajoavuus	14 pv	BOD	90 p-%	OECD 301C
Metyylietyyliketoni	78-93-3	Laboratorio Fotolyysi		Valokemiallinen puoliintumisaika (ilmassa)	28 pv (t 1/2)	Muut menetelmät
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	25068-38-6	Laboratorio Hajoavuus	28 pv	BOD	0 p-%	OECD 301C
Metyylietyyliketoni	78-93-3	Laboratorio Hajoavuus	20 pv	BOD	89 p-%	Muut menetelmät

12.3 Biokertyvyys

SCOTCH® LUJA YLEISLIIMA 3004

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
Vinyylidikloridivinyyliasetaattimaleiinihappopolymeeri	9005-09-8	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Epoksihartsi, bisfenoli-A-epikloorihydriini, reaktiotuote, mp.<700	25068-38-6	Laboratorio BCF (Muut)	28 pv	BCF	<42	Muut menetelmät
Vinyyliasetaatti	108-05-4	Kokeellinen Biokertyvyys		K o/w	0.73	Muut menetelmät
Metyylietyyliketoni	78-93-3	Laboratorio Biokertyvyys		K o/w	0.29	Muut menetelmät

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoa ei saatavilla.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoa ei saatavilla.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Katso kohdan 11.1 tiedot myrkyllisistä vaikutuksista.

Käsittely vaarallisena jätteenä. Poltto vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Palamistuotteet sisältävät halogeenien happoja (HCl). Polttolaitoksella oltava lupa käsitellä halogeenia sisältäviä materiaaleja. Tyhjät (ei-kuivuneet/puhdistamattomat) pakkaukset on käsiteltävä vaarallisena jätteenä. Toimitus vaarallisen jätteen vastaanotto-/käsittelypaikkaan.

Jäteluettelo (86/2015) sisältää soveltuvat jätenimikkeet (EWC-koodit). Jätteet luokitellaan ensisijaisesti jätteen synnyn toimialan mukaisesti. *-merkityt nimikkeet käsiteltävä vaarallisena jätteenä. Varmista oikea jäteluokitus ennen tuotteen/pakkauksen hävitystä. Tarvittaessa yhteys toimivaltaiseen jätehuoltoviranomaiseen. Suomen 3M Oy on Pakkausyhdistysrekisteri PYR:n jäsen. Lisätietoja pakkausten hyötykäytöstä ja tuottajayhteisöistä löytyy osoitteesta www.pyr.fi.

EY-jätenimike (tuote):

200127* Maalit, painovärit, liimat ja hartsit, jotka sisältävät vaarallisia aineita.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

FS-9100-2235-9

VAK/ADR/RID: UN1133, Liimat, rajoitettu määrä, 3., II, (E), VAK/ADR-luokituskoodi: F1, Poikkeus SP640, pakattu P001 mukaisesti.

IMDG-KOODI: UN1133, ADHESIVES, 3., II, IMDG-Code segregation code: NONE, LIMITED QUANTITY, EMS: FE,SD.

ICAO/IATA: UN1133, ADHESIVES, 3., II.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö****Syöpää aiheuttavat vaikutukset**

<u>Aineosa</u>	<u>CAS-nro</u>	<u>Luokitus</u>	<u>Säädös</u>
Vinyylisetaatti	108-05-4	Carc.Cat.2	CLP-asetus (EY) 1272/2008, Taulukko 3.1
Vinyylisetaatti	108-05-4	Carc. Cat.3	CLP-asetus (EY) 1272/2008, Taulukko 3.2
Vinyylisetaatti	108-05-4	Luokka 2B: Mahdollisesti ihmiselle syöpää aiheuttava.	Kansainvälinen syöväntutkimuslaitos (IARC)

Aineluettelot

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei sovelleta.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT**Luettelo H-lausekkeista**

EUH066	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
H225	Helposti syttyvä neste ja höyry.
H315	Ärsyttää ihoa.
H317	Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H332	Haitallista hengitettynä.
H335	Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
H336	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
H351	Epäillään aiheuttavan syöpää.
H411	Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
H412	Haitallista vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Luettelo R-lausekkeista

R11	Helposti syttyvää.
R20	Terveydelle haitallista hengitettynä.
R36	Ärsyttää silmiä.
R37	Ärsyttää hengityselimiä.
R38	Ärsyttää ihoa.
R40	Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.
R43	Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
R52	Haitallista vesieliöille.
R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon

Seos on luokiteltu CLP-asetuksen luokituskriteerien mukaisesti (aineosien pitoisuusmenetelmä ja/tai testaus).

Muutetut kohdat: Koko tiedote on tarkastettu/päivitetty.

Käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat kokemukseemme ja ovat oikeita parhaan tietämyksemme mukaan julkaisupäivänään. Emme ole vastuussa mistään taloudellisesta vahingosta tai esine- tai henkilövahingosta, joka saattaa aiheutua sen käyttämisestä (ellei laissa toisin säädetä). Tiedot eivät välttämättä sovellu muuhun kuin

käyttöturvallisuustiedotteessa tarkoitettuun tuotteen käyttöön tai tilanteisiin, joissa tuotetta käytetään yhdessä muiden materiaalien kanssa. Näistä syistä on tärkeää, että asiakas selvittää itse testaamalla, soveltuuko tuote aiottuun käyttötarkoitukseen.

Käyttöturvallisuustiedotteet ovat saatavilla osoitteessa www.3M.fi